

Trafikksikkerhetsplan 2026-2030

Vedlegg 2: Beskrivelse av rangeringsmetode

Rangeringsmetoden tar utgangspunkt i metodikken fra forrige trafikksikkerhetsplan (2020-2024). Den var basert på et sett parametre valgt ut fra nullvisjonen og innsatsområdene i 2020-2024-planen. Selv om ny plan har andre innsatsområder, beholdes i all hovedsak de samme parametrene, da de rangerer trafikksikkerhetsproblematikken på en fornuftig måte. Det er gjort noen endringer slik at parametrene treffer bedre på denne planens innsatsområder. Endringene beskrives i neste avsnitt.

Nytt i denne rangeringsmetoden er at det er lagt til en parameter om skoleveg, da “trygg skoleveg” er et av innsatsområdene i ny plan. Ulykker med *alle* former for myke trafikanter er lagt til som en parameter, da “ubeskyttede trafikanter” også er et innsatsområde. De resterende innsatsområdene (ungdommer, eldre og bedre datagrunnlag) mangler operasjonelle verdier som er geografisk stedfestet, og de er derfor ikke en del av rangeringsmetoden.

I tabell 1 vises parametrene, som bedømmes hver for seg på en poengskala fra 0 til 10, og hvilke terskelverdier som gir hver poengverdi. Hver parameter gis en prosentvis vektning ved summering av poeng.

Parametrene

Samfunnsøkonomisk nytte (kostnad av ulykker)

Den samfunnsøkonomiske nytten er regnet ut fra tabellen under (tabell 2), gjennom antall skadet, skadeomfang og deretter delt på antall år registrert med ulykker (13 år mellom 2012 og 2024).

Skadegrad	Kostnad per tilfelle (2025 kr.)
Dødsfall	39,3 mill.
Hardt skadet	14,3 mill.
Lettere skadet	940 000

Tabell 2: Kilde: Statens vegvesen (2021) Konsekvensanalyser - Håndbok V712

Ulykker med myke trafikanter

Ulykker med myke trafikanter er basert på hvor mange involverte enheter vi finner i de politiregistrerte ulykkene på stedet.

Fartsnivå

Skiltet fartsgrense. I områder med flere fartsnivåer, slik som kryssområder eller lange strekninger, er den høyeste verdien valgt.

Biltrafikk (ÅDT)

Biltrafikk er basert på ÅDT tall fra Nasjonal vegdatabank (NVDB). I områder med flere forekomster, slik som kryssområder eller lange strekninger, er den høyeste verdien valgt.

Gangtrafikk (ATP)

Gangtrafikk er basert på utregning av gåpotensial fra 2016.

Sykeltrafikk (ATP)

Sykeltrafikk er basert på utregning av sykkelpotensial fra 2023, både fra Asplan Viak og fra NORCE. Høyeste verdi av de to utregningene er valgt.

Type sted

Om stedet er en strekning eller et konkret område/krysningspunkt.

Byggesone 1

Hvorvidt stedet er innenfor byggesone 1 i KPA 2022-2034.

Hovedveg bil KPA

Hvorvidt stedet er langs hovedveg for bil i KPA 2022-2034.

Hovednett sykkel KPA

Hvorvidt stedet er langs sykkelnettet i KPA 2022-2034.

Viktig del av skoleveg

Hvorvidt stedet er langs en rute med stor forekomst av barnetråkslinjer. Det er brukt barnetråksregistreringer fra 2014, supplert med nye registreringer gjort mellom 2021-2025. De nye registreringene er ikke allment tilgjengelige da dataen må gjennomgås med hensyn til GDPR.

Eksempel på scoring

Tabell 3 på neste side viser et eksempel på hvordan det er beregnet poeng for rundkjøringen mellom Klæbuvegen og S.P. Andersens veg. I raden "parameterverdi" er det samlet inn verdier for de ulike parametrene. På denne strekningen er det beregnet at kostnaden av trafikkulykker er ca. 2 mill. kr. per år. Det er registrert 12 ulykker hvor myke trafikanter var involvert, fartsnivået er 50 km/t, det kjøres i gjennomsnitt 7000 biler der per døgn osv.

Basert på disse parameterverdiene gis det poeng i samsvar med tabell 1. En samfunnsøkonomisk nytte på 2 mill. kr per år er på/over grenseverdien 2 og gir dermed 4 poeng, 12 ulykker med myke trafikanter gir 10 poeng osv. Poengene multipliseres med en prosentvektning for hver kolonne og man får til sammen en vektet poengsum på 6,75, som kan brukes til sammenlikning og rangering mellom ulike problempunkter og -strekninger i vegnettet.

Tabell 3: Eksempel på rangering.

Eksempel: Rundkjøring Klæbuvegen/S.P. Andersens veg												
Vekting	20%	20%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	20%
Parameter	Samføk. nytte (kostnad av ulykker)	Ulykker med myke trafikanter	Fartsnivå	Bil-trafikk (ÅDT)	Gang-trafikk (ATP)	Sykel-trafikk (ATP)	Type sted	Byggesone 1	Hovedveg bil KPA	Hovednett Sykkel KPA	Viktig del av skoleveg	Vektet poengsum
Enhet	mill. kr per år	antall mellom 2012-24	km/t	kjøretøy per døgn	fotgjengere per døgn	syklende per døgn	strekning = 0 annet = 1	utenfor BS1 = 0 innenfor BS1 = 1	ikke hovedveg = 0 på hovedveg = 1	ikke hovednett = 0 på hovednett = 1	ikke viktig del av skoleveg = 0 viktig del av skoleveg = 1	
Parameter-verdi	2	12	50	7000	1000	1850	1	0	0	1	1	
Poeng	4	10	4	4	10	10	10	0	0	5	10	
Vekting	20%	20%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%	20%	
Vektet poengscore (poeng x vekting)	0,8	2	0,2	0,2	0,5	0,5	0,5	0	0	0,25	2	<u>6,95</u>